

# ÁGAZATI ALAPVIZSGA FELADATLAP

az

## Élelmiszeripari

ágazathoz tartozó szakképesítésekhez

**Érvényes:** 2023. november 21-től, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 11.§ (4) bekezdése alapján és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet képzési és kimeneti követelmények alapján indított szakképesítésre.

Feladat sorozatjele: ÁAÉ/IV.

|                                |           |
|--------------------------------|-----------|
| Ágazati alapvizsga időtartama: | 240 perc  |
| Elérhető maximális pontszám:   | 100 pont  |
| Feladatok száma:               | 2 feladat |

**Felhasználható:** 9. évfolyam szakképző és 10. évfolyam technikus

**Feladatok helyszíne:** tanműhely, tanüzem

Írásbeli vizsga feladat: ÁAÉ/IV.

NÉV:

1. Csoportosítsd a felsorolt növényi nyersanyagokat! Írd a számokat a megfelelő csoportba!10/... pont

1. petrezselyem 2. egres 3. karfiol 4. köszméte 5. árpa

|             |  |
|-------------|--|
| Zöldségek   |  |
| Gyümölcsök  |  |
| Gabonafélék |  |

2. Hová sorolható a karalábé? A helyes válasz betűjelét karikázd be!

4/... pont

a) - gyökérzöldség b) - káposztafélék c) - kabakosok d) - levélzöldség

3. Írd le a komplettálás fogalmát!

4/... pont

.....

.....

.....

.....

4. Mi a közös a következő gyümölcsökben: csipkebogyó, ribizli, egres?

4/... pont

Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

- a) - magas a C-vitamin tartalmuk
- b) - magas a cukortartalmuk
- c) - egyforma az ízük
- d) - az almatermésűek csoportjába tartoznak

5. Párosítsd a felsorolt színező anyagokat azokkal az élelmiszerekkel, amelyekben megtalálhatók!

8/... pont

- |                 |                     |
|-----------------|---------------------|
| a) - kapszantin | sütőtők             |
| b) - antociánok | hús                 |
| c) - mioglobín  | vörösbor            |
| d) - karotin    | érett piros paprika |

6. Az élelmiszerek alkotórészei közül melyik nem a járulékos anyagok csoportjába tartozik? 4/... pont  
A helyes válasz betűjelét karikázd be!

- |                              |                      |
|------------------------------|----------------------|
| a) - ízesítő és illatanyagok | b) - színező anyagok |
| c) - serkentő anyagok        | d) - ásványi anyagok |

**7. Az alábbi állítások közül melyek jellemzőek a fehérjékre?  
A helyes válaszok betűjelét karikázd be!**

**8/... pont**

- a) - fizikai, vagy kémiai hatásokra szerkezetük átalakul, biológiai aktivitásuk megszűnik, denaturálódnak.
- b) - a szervezetet energiával látják el.
- c) - biológiai oxidációjuk során felszabaduló energia hővé alakul.
- d) - polipeptidláncból felépülő, nagy molekulatömegű, térbeli, kolloid állapotú vegyületek, amelyek hidrolízisével aminosavak keletkeznek.
- e) - az anyagcsere nélkülözhetetlen alapanyagai.
- f) - proteineknek is hívják őket.
- g) - sejtpépítésben fontos szerepük van

**8. Mi a keményítő? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!**

**4/... pont**

- a) - fehérje      b) - zsiradék      c) - szénhidrát      d) - ásványi anyag

**9. A felsorolt élelmiszerek közül melyik tartalmazza a legtöbb fehérjét?  
A helyes válasz betűjelét karikázd be!**

**2/... pont**

- a) - lencse      b) - sertéshús      c) - tojás      d) - trappista sajt

**10. Melyik nem a burgonyafélék családjába tartozik? A helyes válasz betűjelét karikázd be!**

**2/... pont**

- a) - paradicsom      b) - paprika      c) - burgonya      d) - uborka      e) – padlizsán

**11. Melyek a személyi higiénia tárgyi követelményei?  
Karikázd be a helyes válaszok betűjelét!**

**10/... pont**

- a) - zuhanyzó
- b) - fedett dohányzóhely kialakítása
- c) - védőkesztyű
- d) - étkezéshez asztalterítő biztosítása
- e) - kézmosáshoz körömkéfe biztosítása
- f) - munkaruha
- g) - öltöző
- h) - WC helyiségbe szag elszívó felszerelése
- i) - folyékony kézmosószer

**12. Mely esetben kezdhető meg a munka az első munkába állás alkalmával, ha a dolgozó nem rendelkezik foglalkozás-egészségügyi vizsgálattal? A helyes válasz betűjelét karikázd be!**

**3/... pont**

- a) - abban az esetben, ha a munkavállaló írásos nyilatkozatban egészségesnek vallja magát
- b) - abban az esetben, ha előző munkahelyéről még érvényes a foglalkozás-egészségügyi vizsgálata
- c) - csak akkor, ha egy héten belül részt vesz foglalkozás-egészségügyi vizsgálaton
- d) - nem kezdhető meg a munka a foglalkozás-egészségügyi vizsgálat nélkül

**13. A felsorolásból válaszd ki azokat az állításokat, melyek nem igazak a védőruhákra! Karikázd be a helytelen megállapítások betűjelét!**

**8/... pont**

- a) - tisztításáról, javításáról is a munkáltató gondoskodik
- b) - általában valamilyen külső, károsító hatástól védi viselőjét
- c) - sok esetben a munkavállaló vásárolja meg és elszámol a költségekkel
- d) - a védőruhának kihordási ideje van, leteltével újat kap a dolgozó
- e) - ha a technológia kívánja meg a dolgozó testének izolálását, ebben az esetben is meghatározó a védő funkció
- f) - alkalmas legyen arra, hogy a dolgozót – vagy éppen a munkakörnyezetet – megvédje a károsító hatásoktól
- g) - ha megsérül attól még használható
- h) - a kemencézésnél használt hőálló kesztyű védőruházat
- i) - védőruha biztosítását tekinthetjük egyfajta szociális juttatásnak is

**14. Ha a munkahelyi zajterhelés meghaladja a 87 dB (A)-t (zajexpozíciós határérték), milyen védelmet kell biztosítani a dolgozóknak? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!**

**3/... pont**

- a) - nem szükséges semmilyen védelem, mivel a napi életben ettől magasabb zajterhelés ér bennünket
- b) - alkalmassági vizsgálatra kell küldeni a dolgozót, hogy a szükséges intézkedésre javaslatot kapjon a munkáltató
- c) - azonnali munkáltatói intézkedés szükséges! Amennyiben a műszaki intézkedés nem elegendő, akkor egyéni zajvédő védőeszközök használata is szükséges
- d) - nem szükséges semmilyen védelem, ha a dolgozó írásban nyilatkozik, hogy vállalja a munkavégzést

**15. Ismertesd a műszaki higiénia feladatát, területeit!**

**6/... pont**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**16. Mely esetben érte a munkavállalót munkabaleset?**

**4/... pont**

**A helyes válasz betűjelét karikázd be!**

- a)     - a védőburkolat reteszelésének kiiktatása miatt megsérül
- b)     - hosszú ideig magas zajszint mellett dolgozik és halláskárosodást szenved
- c)     - magas vérnyomása következtében a munkahelyen rosszul lesz
- d)     - a munkavállaló munkából hazafelé menet kerékpárral balesetet szenved

**17. Szabad-e a munkahelyen egy elektromos meghibásodást kijavítanod?**

**4/... pont**

**A helyes válasz betűjelét karikázd be!**

- a)     - ha van kapcsolási rajz, akkor bárki elháríthatja a hibát
- b)     - nem, hiszen csak villamossági végzettségű szakember teheti ezt meg
- c)     - igen, bárki megteheti, ha nincs bedugva a hálózati csatlakozóba a készülék
- d)     - csak ha konkrét utasítást kapok a javításra

**18. Melyek a tisztítószerrel szemben támasztott követelmények?**

**8/... pont**

**Karikázd be a helyes válaszok betűjelét!**

- a)     - engedély nélkül is forgalmazható legyen
- b)     - ne legyen mérgező
- c)     - jó zsíroló képességgel rendelkezzen
- d)     - kellemes illatot adjon át az élelmiszernek
- e)     - az eszközök anyagát ne károsítsa
- f)     - vízben jól oldódjon

**19. Hogyan használjuk a porral oltó tűzoltó készüléket?**

**2/... pont**

**A helyes válasz betűjelét karikázd be!**

- a) - miután eltávolítottuk a biztosítószeget, irányítsuk a tömlőt a tűz felé, majd fűjjük az oltóport a tűz közepébe
- b) - a biztosítószeg eltávolítását követően irányítsuk a tömlőt a tűz felé, majd a továbbterjedés meggátolása érdekében fedjük be a tűz környezetét az oltóporral
- c) - a biztosítószeg eltávolítása után irányítsuk a tömlőt a tűz felé, majd juttassuk az oltóport a lángok közé, de ne közvetlenül az égő anyag felületére
- d) - miután eltávolítottuk a biztosítószeget, irányítsuk a tömlőt a tűz felé, majd fűjjük az oltóport közvetlenül az égő anyag felületére

**20. Milyen csíkozásúra kell festeni a munkatérbe benyúló géprészeket? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!**

**2/... pont**

- a) - kék-fekete
- b) - fehér-fekete
- c) - sárga-fekete
- d) - piros-fehér

**Összes idő: 60 perc**

**Összes pont:**

**100/..... pont**

**Gyakorlati vizsga feladat: ÁAÉ/IV.**

**NÉV:**

**Készítsen 0,5 kg vágott sós teasüteményt a rendelkezésére bocsátott anyagösszetétel alapján, gyúrt omlós tésztából!**

A feladat elvégzése során:

- Számolja ki a nyersanyagszükségletet a kapott anyagösszetétel alapján!

1 kg sós teasütemény anyaghányada:

BL-55-ös liszt            0,66 kg

Margarin                0,40 kg

Só                        0,03 kg

Tejszín (cukrozatlan)    2 dl

Tojássárgája            3 db

Olajosmag a felületre

- Mérje ki a szükséges nyersanyagokat!

- Készítse el a tésztát!

- Dolgozza fel a tésztát!

- Technikai segítséggel süsse meg a termékeket!

- Töltse össze a kihűlt tésztát!

- Végezze el a szükséges felületkezelést!

- A kisült termékeket mutassa be a vizsgabizottságnak!

A feladatot elvégzése során tartsa be a vonatkozó élelmiszer-higiéniai, munka- és balesetvédelmi előírásokat!

**Összes idő: 180 perc**

**Összes pont: 100 pont**

# ÁGAZATI ALAPVIZSGA FELADAT ÉRTÉKELÉSE

az

## Élelmiszeripari

ágazathoz tartozó szakképesítésekhez

**Érvényes:** 2023. november 21-től, a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 11.§ (4) bekezdése alapján és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020 (II. 7.) Korm. rendelet képzési és kimeneti követelmények alapján indított szakképesítésre.

Feladat sorozatjele: ÁAÉ/IV.

|                                |           |
|--------------------------------|-----------|
| Ágazati alapvizsga időtartama: | 240 perc  |
| Elérhető maximális pontszám:   | 100 pont  |
| Feladatok száma:               | 2 feladat |

**Felhasználható:** 9. évfolyam szakképző és 10. évfolyam technikus

**Feladatok helyszíne:** tanműhely, tanüzem





7. Az alábbi állítások közül melyek jellemzőek a fehérjékre?

(8 pont)

A helyes válaszok betűjelét karikázd be!

- a) - *fizikai, vagy kémiai hatásokra szerkezetük átalakul, biológiai aktivitásuk megszűnik, denaturálódnak.*
- b) - a szervezetet energiával látják el.
- c) - biológiai oxidációjuk során felszabaduló energia hővé alakul.
- d) - *polipeptidláncból felépülő, nagy molekulatömegű, térbeli, kolloid állapotú vegyületek, amelyek hidrolízisével aminosavak keletkeznek.*
- e) - az anyagcsere nélkülözhetetlen alapanyagai.
- f) - *proteineknek is hívják őket.*
- g) - *sejtépítésben fontos szerepük van*

8. Mi a keményítő? Karikázd be a helyes válasz betűjelét!

(4 pont)

- a)- fehérje      b) - zsiradék      c) - *szénhidrát*      d) - ásványi anyag

9. A felsorolt élelmiszerek közül melyik tartalmazza a legtöbb fehérjét?

(4 pont)

A helyes válasz betűjelét karikázd be!

- a) - *lencse*      b) - sertéshús      c) - tojás      d) - trappista sajt

10. Melyik nem a burgonyafélék családjába tartozik? A helyes válasz betűjelét karikázd be!

(2 pont)

- a) - paradicsom      b) - paprika      c) - burgonya      d) - *uborka*      e) - padlizsán

11. Melyek a személyi higiénia tárgyi követelményei? Karikázd be a helyes válaszok betűjelét!

(10 pont)

- a)      - *zuhanyzó*
- b)      - fedett dohányzóhely kialakítása
- c)      - *védőkesztyű*
- d)      - étkezéshez asztalterítő biztosítása
- e)      - kézmosáshoz körömkefe biztosítása
- f)      - *munkaruha*
- g)      - *öltöző*
- h)      - WC helyiségbe szag elszívó felszerelése
- i)      - *folyékony kézmosószer*

12. Mely esetben kezdhető meg a munka az első munkába állás alkalmával, ha a dolgozó nem rendelkezik foglalkozás-egészségügyi vizsgálattal? A helyes válasz betűjelét karikázd be! (3 pont)

- a)      - abban az esetben, ha a munkavállaló írásos nyilatkozatban egészségesnek vallja magát
- b)      - abban az esetben, ha előző munkahelyéről még érvényes a foglalkozás-egészségügyi vizsgálata
- c)      - csak akkor, ha egy héten belül részt vesz foglalkozás-egészségügyi vizsgálaton
- d)      - *nem kezdhető meg a munka a foglalkozás-egészségügyi vizsgálat nélkül*

**13. A felsorolásból válaszd ki azokat az állításokat, melyek nem igazak a védőruhákra! (8 pont)**  
**Karikázd be a helytelen megállapítások betűjelét!**

- a) - tisztításáról, javításáról is a munkáltató gondoskodik
- b) - általában valamilyen külső, károsító hatástól védi viselőjét
- c) - *sok esetben a munkavállaló vásárolja meg és elszámol a költségekkel*
- d) - *a védőruhának kihordási ideje van, leteltével újat kap a dolgozó*
- e) - ha a technológia kívánja meg a dolgozó testének izolálását, ebben az esetben is meghatározó a védő funkció
- f) - alkalmas legyen arra, hogy a dolgozót – vagy éppen a munkakörnyezetet – megvédje a károsító hatásoktól
- g) - *ha megsérül attól még használható*
- h) - a kemencézésnél használt hőálló kesztyű védőruházat
- i) - *védőruha biztosítását tekinthetjük egyfajta szociális juttatásnak is*

**14. Ha a munkahelyi zajterhelés meghaladja a 87 dB (A)-t (zajexpozíciós határérték), milyen védelmet kell biztosítani a dolgozóknak? Karikázd be a helyes válasz betűjelét! (3 pont)**

- a) - nem szükséges semmilyen védelem, mivel a napi életben ettől magasabb zajterhelés ér bennünket
- b) - alkalmassági vizsgálatra kell küldeni a dolgozót, hogy a szükséges intézkedésre javaslatot kapjon a munkáltató
- c) - *azonnali munkáltatói intézkedés szükséges! Amennyiben a műszaki intézkedés nem elegendő, akkor egyéni zajvédő védőeszközök használata is szükséges*
- d) - nem szükséges semmilyen védelem, ha a dolgozó írásban nyilatkozik, hogy vállalja a munkavégzést

**15. Ismertesd a műszaki higiénia feladatát, területeit! (6 pont)**

*A technológiai folyamatok környezeti feltételeinek biztosítását szolgálja:*

- *üzem telepítése, külső és belső kialakítása (épületek, helyiségek, világítás, szellőztetés, fűtés, hűtés, gépek kialakítása)*
- *dolgozók, termékek egészségügyi védelme (szociális létesítmények) - ivóvíz biztosítása, szennyvízkezelés, hulladéktárolás, eltávolítás*

**16. Mely esetben érte a munkavállalót munkabaleset? A helyes válasz betűjelét karikázd be! (4 pont)**

- a) - *a védőburkolat reteszelésének kiiktatása miatt megsérül*
- b) - hosszú ideig magas zajszint mellett dolgozik és halláskárosodást szenved
- c) - magas vérnyomása következtében a munkahelyen rosszul lesz
- d) - a munkavállaló munkából hazafelé menet kerékpárral balesetet szenved

17. Szabad-e a munkahelyen egy elektromos meghibásodást kijavítanod? (4 pont)

A helyes válasz betűjelét karikázd be!

- a) - ha van kapcsolási rajz, akkor bárki elháríthatja a hibát
- b) - *nem, hiszen csak villamossági végzettségű szakember teheti ezt meg*
- c) - igen, bárki megteheti, ha nincs bedugva a hálózati csatlakozóba a készülék
- d) - csak ha konkrét utasítást kapok a javításra

18. Melyek a tisztítószerekkel szemben támasztott követelmények? (8 pont)

Karikázd be a helyes válaszok betűjelét!

- a) - engedély nélkül is forgalmazható legyen
- b) - *ne legyen mérgező*
- c) - *jó zsíroló képességgel rendelkezzen*
- d) - kellemes illatot adjon át az élelmiszernek
- e) - *az eszközök anyagát ne károsítsa*
- f) - *vízben jól oldódjon*

19. Hogyan használjuk a porral oltó tűzoltó készüléket? A helyes válasz betűjelét karikázd be! (2 pont)

- a) - miután eltávolítottuk a biztosítószeget, irányítsuk a tömlőt a tűz felé, majd fújjuk az oltóport a tűz közepébe
- b) - a biztosítószeg eltávolítását követően irányítsuk a tömlőt a tűz felé, majd a tovább terjedés meggátolása érdekében fedjük be a tűz környezetét az oltóporral
- c) - *a biztosítószeg eltávolítása után irányítsuk a tömlőt a tűz felé, majd juttassuk az oltóport a lángok közé, de ne közvetlenül az égő anyag felületére*
- d) - miután eltávolítottuk a biztosítószeget, irányítsuk a tömlőt a tűz felé, majd fújjuk az oltóport közvetlenül az égő anyag felületére

20. Milyen csíkozásúra kell festeni a munkatérbe benyúló géprészeket? Karikázd be a helyes válasz betűjelét! (2 pont)

- a) - kék-fekete
- b) - fehér-fekete
- c) - *sárga-fekete*
- d) - piros-fehér

Elérhető pontszám:

100 pont

Pontszámok:

- 0-30 pont elégtelen (1)
- 31-48 pont elégséges (2)
- 49-66 pont közepes (3)
- 67-84 pont jó (4)
- 85-100 pont jeles (5)

### **Gyakorlati vizsga feladat értékelése: ÁAÉ/IV.**

A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai és súlyozásuk:

|                                                                   |     |
|-------------------------------------------------------------------|-----|
| - a megadott művelet szakszerű elvégzése                          | 30% |
| - a munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek szakszerű használata | 30% |
| - a megadott műveleti sorrend betartása                           | 10% |
| - a mérés pontossága                                              | 10% |
| - a munkavégzés esztétikája                                       | 10% |
| - a munka-, tűzvédelmi és higiéniai szabályok betartása           | 10% |

**Vizsgázó neve:**

| Feladatkompetenciák/szakmai ismeretek a képzési és kimeneti követelmények szerint | Pontszámok |       |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|-------|
|                                                                                   | Max        | Elért |
| <b>A megadott művelet szakszerű elvégzése 30 %</b>                                |            |       |
| Nyersanyagszükséglet számolása                                                    | <b>10</b>  |       |
| Nyersanyagok előkészítése                                                         | <b>10</b>  |       |
| Késztermék                                                                        | <b>10</b>  |       |
| <b>A munkavégzéshez szükséges eszközök, gépek szakszerű használata 30 %</b>       |            |       |
| A tésztakészítés eszközei, gépei                                                  | <b>15</b>  |       |
| A tésztafeldolgozás eszközei, gépei                                               | <b>15</b>  |       |
| <b>A megadott műveleti sorrend betartása 10%</b>                                  | <b>10</b>  |       |
| <b>A mérés pontossága 10 %</b>                                                    | <b>10</b>  |       |
| <b>A munkavégzés esztétikája 10 %</b>                                             | <b>10</b>  |       |
| <b>A munka-, tűzvédelmi és higiéniai szabályok betartása 10%</b>                  | <b>10</b>  |       |
| <b>Mindösszesen</b>                                                               | <b>100</b> |       |

Szombathely,

.....  
aláírás

**Elérhető pontszám: 100 pont**

**Pontszámok:**

- 0-60 pont elégtelen (1)**
- 61-70 pont elégséges (2)**
- 71-80 pont közepes (3)**
- 81-90 pont jó (4)**
- 91-100 pont jeles (5)**

**Az ágazati alapvizsga teljesítményének értékelése és súlyozása:**

**Az írásbeli vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül 20 %.**  
**A gyakorlati vizsgatevékenység aránya a teljes ágazati alapvizsgán belül 80 %.**

**Pontszámok:**

**0-39 pont elégtelen (1)**

**40-49 pont elégséges (2)**

**50-59 pont közepes (3)**

**60-79 pont jó (4)**

**80-100 pont jeles (5)**